

SÖKANDE

Sveaskog Förvaltnings AB, 556016-9020
Torsgatan 4
105 22 Stockholm

Ombud: Advokat Viktor Falkenström
Advokatbolaget sjutton34 Karlstad AB
Box 606
651 13 Karlstad

SAKEN

Ansökan om tillstånd för avslutande av vattenverksamhet genom utrivning av dammträskel samt att återställa ett naturligt sjöutlopp i Linnebjörkesjöns utlopp, Dädesjö-Linnebjörke 1:7, Aggaåns vattensystem, Växjö kommun, Kronobergs län

Avrinningsområde: Mörrumsån
AnläggningsID: 30833

DOMSLUT

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar Sveaskog Förvaltnings AB tillstånd enligt 11 kap. 19 § miljöbalken till:

1. Utrivning av dammen vid Linnebjörkesjöns utlopp i syfte att avsluta vattenverksamheten.

Mark- och miljödomstolen lämnar Sveaskog Förvaltnings AB tillstånd enligt 11 kap. 9 § till följande vattenverksamheter:

2. Genomföra fyllning i syfte att igenlägga träskelutskovets läge.
3. Genomföra fyllning i syfte att igenlägga befintlig faunapassage.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Dok.Id 770700

Postadress
Box 81
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-560 100
E-post: mmd.vaxjo@dom.se
www.domstol.se/vaxjo-tingsratt

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:30–16:00

4. Anlägga ett naturligt utlopp genom vänster (i strömningsriktningen) anslutningsdamm och vidare biotopvårda en sträcka om cirka 20 meter i Aggaån och därav återställa sjöns utlopp till ett naturligt tillstånd.

Ovanstående tillstånd ersätter det, genom dom som meddelats av Vattendomstolen vid Växjö Tingsrätt den 27 oktober 1995, DVA 54/95, tidigare meddelade tillstånd till vattenverksamhet som upphör att gälla när nu meddelat tillstånd tas i anspråk.

Villkor

1. Arbetena ska utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad Sökanden uppgett och åtagit sig i målet.
2. Utrivningsarbeten och övriga arbeten i vatten får inte utföras under perioden 1 mars - 1 juli. Övriga tider på året ska sådana arbeten begränsas till perioder med låg- eller medelvattenföring. Tillsynsmyndigheten får medge arbeten vid högre vattenföringar om det är nödvändigt för att kunna slutföra ett arbetsmoment.
3. Sakkunnig inom fiskevårdsfrågor ska vara delaktig i upphandling, planering och genomförande av arbeten. Slutlig utformning av naturligt sjöutlopp och biotopvård ska ske efter samråd med tillsynsmyndigheten, som ges rätt att enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken föreskriva om de ytterligare villkor som behövs avseende slutlig utformning och biotopvård.
4. Arbetsmaskiner som används i eller i närheten av åfåran ska vara försedda med slangbrottsventiler. Hydraulvätskor ska vara miljöanpassade enligt svensk standard SS 15 54 34 respektive SS 15 54 70 samt av RISE bedömts uppfylla kraven i respektive standard. Saneringsutrustning och oljelänsar ska finnas lätt tillgängliga på arbetsplatsen.
5. Ett kontrollprogram ska upprättas efter samråd med tillsynsmyndigheten senast 2 månader innan några arbeten påbörjas.
6. Eventuella tillfälliga upplag ska ske inom särskild markerad yta, dock minst 10 meter från vattenområde. Området ska återställas efter användning.
7. Två besiktningar per år, efter vårflod respektive höstflod, ska genomföras med syfte att kontrollera sättningar, erosion m.m. Besiktningarna ska utföras

från arbetets färdigställande fram till utgången av tiden för oförutsedd skada. Övervakningsresultat och besiktningsprotokoll ska sammanställas och lämnas in till tillsynsmyndigheten årligen.

Arbetstid

Den tid inom vilken de i denna dom tillståndsgivna arbetena ska vara utförda bestäms, med stöd av 22 kap. 25 § andra stycket miljöbalken, till tre år efter det att denna dom vunnit laga kraft.

Oförutsedd skada

Anspråk enligt 24 kap. 18 § miljöbalken på grund av oförutsedd skada ska, för att få tas upp till prövning, anmälas till mark- och miljödomstolen inom fem år från utgången av ovan angivna arbetstid.

Prövningsavgift

Mark- och miljödomstolen fastställer slutligt den, med stöd av 3 kap. förordningen (1998:940) om avgift för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, tidigare fastställda avgiften för målets prövning.

Miljökonsekvensbeskrivning

Den i målet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

Ogillade yrkanden

Mark- och miljödomstolen avslår övriga i målet framställda yrkanden som inte särskilt behandlats ovan.

BAKGRUND

I Linnebjörkesjöns utlopp låg tidigare en äldre regleringsdamm som bland annat nyttjats till förmån för Linnebjörke kvarn. Vattendomstolen vid Växjö Tingsrätt lämnade år 1995 Assi Domän AB tillstånd att riva ut regleringsdammen och uppföra den självreglerande överfallsdammen som idag finns på platsen.

Ett av villkoren i tillståndet var att utplacera en sluttande stensättning där dammens rörutlopp för minimivattenföring mynnade på dammens nedströmssida.

Länsstyrelsen fann vid en inspektion år 2005 att en stensättning av angivet slag saknades och att röret för minimivattenföring mynnade i luften. Dammbyggnaden var därmed inte konstruerad så att den medgav vandring för simmande och krypande djur med och mot strömmen.

I juni år 2007 samrådde Sveaskog Förvaltnings AB om byggande av en faunapassage vid dammbyggnaden i Linnebjörkesjöns utlopp för att möjliggöra länsstyrelsens krav på fiskvandring. I augusti år 2007 godkändes den färdiga faunapassagen av länsstyrelsen. Vid ett tillsynsbesök i september 2019 noterade länsstyrelsen att faunapassagen var torrlagd och igenväxt. Luckutskovet, som skulle reglera vattenflödet till faunapassagen, var stängt.

Sveaskog Förvaltnings AB har under våren 2022 initierat ett projekt med att söka tillstånd för att riva ut dammtröskeln och återställa Linnebjörkesjöns utlopp till ett naturligt tillstånd.

I denna dom refereras vad sökanden samt remissinstanser och övriga parter slutligen har yrkat och anfört endast i den mån det behövs för att förstå mark- och miljödomstolens bedömning.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Yrkanden

Sökanden yrkar att mark- och miljödomstolen ska meddela tillstånd enligt 11 kap.

19 § miljöbalken till:

1. Utrivning av dammen vid Linnebjörkesjöns utlopp i syfte att avsluta vattenverksamheten.

Vidare yrkar Sökanden att mark- och miljödomstolen ska meddela tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken för följande vattenverksamheter kopplade till utrivningen:

2. Genomföra fyllning i syfte att igenlägga tröskelutskovets läge.
3. Genomföra fyllning i syfte att igenlägga befintlig faunapassage.
4. Anlägga ett naturligt utlopp genom vänster (i strömningsriktningen) anslutningsdamm och vidare biotopvårda en sträcka om cirka 20 meter i Aggaån och därav återställa sjöns utlopp till ett naturligt tillstånd.

Sökande hemställer vidare att mark- och miljödomstolen:

1. Fastställer arbetstiden för att genomföra ansökta åtgärder, i enlighet med 22 kap. 25 § andra stycket miljöbalken, till tre år.
2. Fastställer tiden för oförutsedda skador, i enlighet med 22 kap. 25 § punkt 14 miljöbalken, till fem år efter arbetstidens utgång.
3. Godkänner den i ärendet inlämnade miljökonsekvensbeskrivningen.
4. Fastställer prövningsavgiften till 5 000 kr.

Villkorsförslag

Sökanden föreslår följande villkor för sökt verksamhet:

1. Arbetena ska utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad Sökanden uppgett och åtagit sig i målet.
2. Arbeten i vatten ska utföras under lämplig period med medel- till lågvattenföring. Tillsynsmyndigheten får dock medge att arbeten utförs även under andra vattenföringar.
3. Arbeten i vatten ska utföras i samråd med sakkunnig inom fiskevårdsfrågor.

4. Arbetsmaskiner som används i eller i närheten av åfåran ska vara försedda med slangbrottsventiler. Hydraulvätskor ska vara miljöanpassade enligt svensk standard SS 15 54 34 respektive SS 15 54 70 samt av RISE bedömts uppfylla kraven i respektive standard. Saneringsutrustning och oljelänsar ska finnas lätt tillgängliga på arbetsplatsen.
5. Ett kontrollprogram ska upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten senast 2 månader innan några arbeten påbörjas.
6. Eventuella tillfälliga upplag ska ske inom särskild markerad yta, dock minst 10 meter från vattenområde. Området ska återställas efter användning.

Motparters och remissmyndigheters inställning

Länsstyrelsen i Kronobergs län tillstyrker ansökan i sak. Länsstyrelsen anser att det krävs följande justeringar och tillägg till sökandes yrkade villkor.

Länsstyrelsen avstyrker Sökandens förslag till villkor 2 och yrkar i stället på följande formulering:

Utrivningsarbeten och övriga arbeten i vatten får inte utföras under perioden 1 mars - 15 juli. Övriga tider på året ska sådana arbeten begränsas till perioder med låg- eller medelvattenföring. Tillsynsmyndigheten får medge arbeten vid högre vattenföringar om det är nödvändigt för att kunna slutföra ett arbetsmoment.

Länsstyrelsen avstyrker Sökandens förslag till villkor 3 och yrkar i stället på följande formulering:

Slutlig utformning av naturligt sjöutlopp och biotopvård ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen yrkar att mark- och miljödomstolen ska delegera möjligheten att föreskriva de ytterligare villkor som behövs med anledning av förslag till villkor 3 ovan.

Länsstyrelsen avstyrker Sökandens formulering av villkor 5 och yrkar i stället på följande formulering:

Ett kontrollprogram ska upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten senast 2 månader innan några arbeten påbörjas. Kontrollprogrammet ska omfatta både rivningsarbeten och besiktning av genomförda åtgärder. Av kontrollprogrammet ska det framgå metoder och mätfrekvens som används för att säkerställa efterlevnaden av villkoren.

Länsstyrelsen yrkar på ett nytt villkor om upplag:

Eventuella tillfälliga upplag ska ske inom särskild markerad yta, dock minst 10 meter från vattenområde. Området ska återställas efter användning.

Länsstyrelsen yrkar på följande villkor om besiktning:

För att kontrollera bland annat sättningar och erosion ska två årliga besiktningar genomföras efter vårflod respektive höstflod. Besiktningarna ska även omfatta kontroll av att förhållandet mellan vattenstånd i Linnebjörkesjön och vattenflöden vid utloppet överensstämmer med uppgifterna i ansökan. Besiktningarna ska göras av en oberoende besiktningsman. Varje år ska övervakningsresultat och besiktningsprotokoll sammanställas och lämnas in till tillsynsmyndigheten. Besiktningarna ska genomföras efter att arbetena färdigställts och fram till utgången av tiden för oförutsedd skada.

Sökanden har anfört följande med anledning av länsstyrelsens förslag på villkorsändringar och nya villkor.

Länsstyrelsens villkorsförslag 2 och 3 bestrids.

Länsstyrelsens villkorsförslag 5 medges delvis då den första meningen i villkoret kan accepteras men resterande del av villkoret bestrids.

Länsstyrelsens villkorsförslag om upplag av massor medges.

Länsstyrelsens villkorsförslag om besiktning bestrids, men skulle domstolen vara av uppfattningen att det krävs ytterligare villkor så föreslår Sökanden istället ett villkor med följande formulering:

"Två årliga kontroller/besiktningar efter vårflod/höstflod ska genomföras med syfte att kontrollera sättningar, erosion m.m. Besiktningarna ska utföras från arbetets färdigställande fram till utgången av tiden för oförutsedd skada. Övervaknings-

resultat och besiktningsprotokoll ska sammanställas och lämnas in till tillsynsmyndigheten årligen".

Mörrumsåns vattenråd tillstyrker, som det får förstås, ansökan.

Linnebjörkesjöns Fiskevårdsområdesförening, Näsby Byalags samfällighetsförening, Naturskyddsföreningens i Växjö och Dädesjö hembygdsförening motsätter sig ansökan.

ANSÖKAN OCH KOMPLETTERINGAR

Höjdsystem

Koordinater anges i koordinatsystem SWEREF 99TM och höjder anges i rikets höjdsystem RH2000 om inget annat anges.

Förutsättningar

Hydrologiska förhållanden

Flödesdata för delavrinningsområdet Utloppet av Linnebjörkesjön (SUBID 1454) redogörs för i tabell 1.

Tabell 1. Karaktäristiska flöden i Linnebjörkesjöns utlopp enligt SMHI.

Flöde	m ³ /s
HQ50	5,58
MHQ	3,24
MQ	0,86
MLQ	0,08

Närliggande dammar

Näsby kvarndamm ligger strax uppströms Bostorpaåns mynning i Linnebjörkesjön. Västanå kvarndamm ligger i Kårestadån knappt 5 kilometer nedströms Linnebjörkesjöns utlopp.

Gällande dom

Befintlig dammtröskel i betong med tillhörande dammvallar på ömse sidor av dammtröskeln har tillstånd i dom DVA 54/95 från Vattendomstolen vid Växjö Tingsrätt.

Rådighet

Dammanläggningen i sin helhet och omkring halva Linnebjörkesjöns yta med tillhörande strandområde är belägen på fastigheten Växjö Dädesjö-Linnebjörke 1:7, vilken ägs av sökanden. Sökanden anser därför att nödvändig rådighet föreligger genom ägandet av aktuell fastighet.

Sakägare

En sakägarförteckning har bifogats ansökan.

Teknisk beskrivning

Tekniska detaljer avseende befintlig utformning, planerat utförande och utformning av ansökta åtgärder är beskrivet i en teknisk beskrivning med tillhöriga ritningsbilagor som bifogats ansökan.

Orientering

Linnebjörkesjön ligger i Växjö kommun i nordöstra delen av Kronobergs län och ingår i Mörrumsåns huvudavrinningsområde (SMHI, 2023). Sjön har en area omkring 4 km² (VISS, 2022) och avvattnas av Aggaån i sjöns västra ände. Efter cirka 3 kilometer, nedströms Skärsjön, byter Aggaån namn till Kårestadån.

Inmätning

Samtliga nivåangivelser är relaterade till inmätning som genomförts med Trimble RTK GPS.

Anläggningsutformning

Dammen i Linnebjörkesjöns utlopp är en fyllningsdamm med ett icke reglerbart

utskov i betong. På höger sida om betongtröskeln i strömningsriktningen finns ett mindre reglerutskov med två spetluckor som leder till en faunapassage som anlades 2007. Vid reglerutskovet finns även en liten bro bestående av två landfästen och en platta i betong. Anläggningen består från vänster till höger av följande delar (inmätta höjder anges i höjdsystemet RH2000 och höjder från dom (DVA 54/95, 1995) anges i höjdsystemet RH70).

- Vänster anslutningsdamm med en längd på cirka 35 meter, krönbredd på cirka 0,5 meter och nivå +222,15 - +222,6 (RH2000) eller +222,00 (RH70)
- Utskov 1, betongtröskel med fribredd på 6,0 meter och tröskelnivå: +221,58 - +221,88 (RH2000) eller +221,44 - +221,75 (RH70).
- Höger anslutningsdamm med en längd på cirka 30 meter, krönbredd på cirka 1 meter och nivå på +222,45 (RH2000) eller +222,30 (RH70).
- Utskov 2, luckutskov till omlöpet med en fribredd på 0,15 respektive 0,3 meter och tröskelnivå: +221,4 (RH2000).

Planerade åtgärder

Arbetsområde

Tillfartsväg finns ända fram till dammläget. Plats för tillfällig upplags- samt uppställningsplats bereds intill tillfartsvägen nära dammläget, se bild 1. Total yta för arbetsområdet uppgår till cirka 8 000 m² och omfattar endast fastigheten Dädesjö-Linnebjörke 1:7. Arbetsområdet avgränsas om nödvändigt under arbetstiden enligt branschföreskrifter.

Bild 1. Översiktskarta över arbetsområde vid Linnebjörkesjöns utlopp. Tillfartsväg är markerad med gul pil. Dammvallarna är markerade med gulstreckade ellipser och upplagsplatsen är markerad med svartstreckad cirkel.

Rivningsarbete

Betongtröskeln rivs inte ut i bokstavlig mening utan den lämnas kvar i befintlig utformning, men täcks över fullständigt med erosionsbeständigt stenmaterial, vilket medför att betongtröskeln's nivåhållande funktion upphör, se planritning i bilaga 1. Befintligt material från vänster dammvall och omkring 150 m³ tillförda moränmassor bedöms vara tillräckligt för täckningsarbetet. Regleringsutskovet vid utloppet till omlöpet rivs ut genom att sättarna plockas upp, stativen som sättarna glider i plockas bort och bron, bestående av en betongplatta, lyfts bort och transporteras till materialåtervinning.

Återställningsarbete

Ett nytt sjöutlopp med en bredd på cirka 8 meter skapas vid läget för den vänstra dammvallen. Bottenförhållandena i det nya utloppet justeras med naturligt sten- och blockmaterial från vänster dammvall så att en lågvattenfåra skapas i vattendraget. Ytterligare cirka 20 m³ naturligt rundat stenmaterial tillförs från täkt. Det nya utloppet utformas så att vattennivån i Linnebjörkesjön erhåller nivåer vid specifika

flöden enligt tvärsektion, se bilaga 2. En sträcka på cirka 20 meter från det nya utloppet och nedströms kommer biotopvårdas genom att lägga ut sten och block för att skapa en mer variationsrik miljö. Fallprofilen vid denna utformning beräknas till 1,6 %, se bilaga 3.

Materialtransport, masshantering och beredning av tillfartsvägar

Materialtransport och transport av rivningsmaterial kan ske via etablerade vägar till och från närmaste lämpliga täkt och avfallsanläggning. Då tillfartsväg finns ända fram till arbetsområdet behövs ingen beredning av kompletterande tillfartsvägar.

Hantering av vatten inom arbetsområdet

Arbete planeras utföras inom lågflödesperiod. En omledning av vatten eller uppbyggnad av spärrdamm bedöms enbart öka den negativa konsekvensen av grumling. Ett sådant förfarande bedöms även leda till en onödigt stor påverkan på området.

Tidsåtgång, föreskrifter och dokumentation

Entreprenaden beräknas pågå i cirka två veckor. Allmänna föreskrifter om försiktighetsåtgärder vid arbete i och i närheten av vatten efterföljs. Löpande fotodokumentation görs under arbetsgången. Flödesmätning samt erhållen vattennivå mäts vid utformningen av utloppet så att en intrimning vid rådande förhållanden kan ske. Efterkontroll sker i enlighet med villkor kopplat till erhållen dom.

Mark och tillfart till anläggningarna

Tillfartsväg till anläggningen samt upplagsplats är belägna på sökandens fastighet.

Avbördningskapacitet

Befintlig verksamhet

Den befintliga betongtröskelns enda funktion är att utgöra nivåhållare för Linnebjörkesjön. Betongtröskeln saknar helt reglerfunktion så det finns ingen möjlighet att dämpa högflöden och kompensera för lågflöden genom reglering.

Möjligheten att reglera sjöns avbördning med utskovet till omlöpet är också i princip obefintlig då utskovet står för en marginell del av sjöns avbördning.

Föreslagen åtgärd

Det nya naturlika sjöutloppet blir cirka två meter bredare och tröskelhöjden blir omkring 10 centimeter lägre jämfört med det befintliga betongutskovet. Samtidigt blir bottenbredden i det nya utloppet bara omkring hälften jämfört med befintligt utskov. Det naturlika sjöutloppet och den biotopvårdade sträckan med tillförd sten och block medför även en trögare avbördning av Linnebjörkesjön jämfört med befintligt betongutskov.

HEC-RAS modelleringen (Hydrologic Engineering Centers - River Analysis System) för befintligt betongutskov och föreslagen åtgärd påvisar högre sjönivåer med det nya naturlika utloppet under vårflod och högflöden under senhösten jämfört med befintligt betongutskov, se diagram 1. Detta, tillsammans med mer vattenhushållande egenskaper för det naturlika utloppet, leder till en flödes-utjämnande effekt för nedströmsliggande vattendrag, vilket ger långsammare flödesförändringar samt även något reducerade perioder med lågflödessituationer.

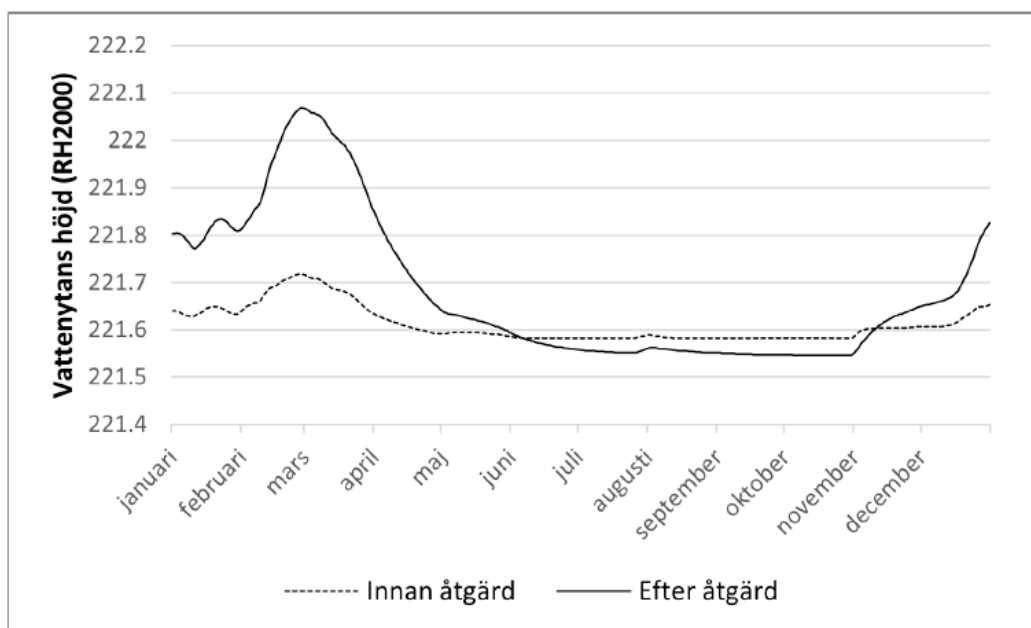

Diagram 1. Modellering av vattenytans nivåvariation i Linnebjörkesjön med 2020 års flödesförhållanden (normalår).

Sjöns naturliga nivå

Sökanden har redovisat historiska kartor från 1600-talet, 1744, 1783 och 1821 över hela och delar av Linnebjörkesjön. Dagens normalvattenstånd har passats in i den geometriska kartan från 1744, se svart linje i bild 2. Linnebjörkesjöns planform ser ut ungefär som idag liksom de markerade öarna. Viss avvikelse förekommer men det beror förmodligen främst på att det även vid denna tid fanns brister i kartografin. Slutsatsen är den att dagens normalnivå och planform bör ligga nära Linnebjörkesjöns referensförhållande.

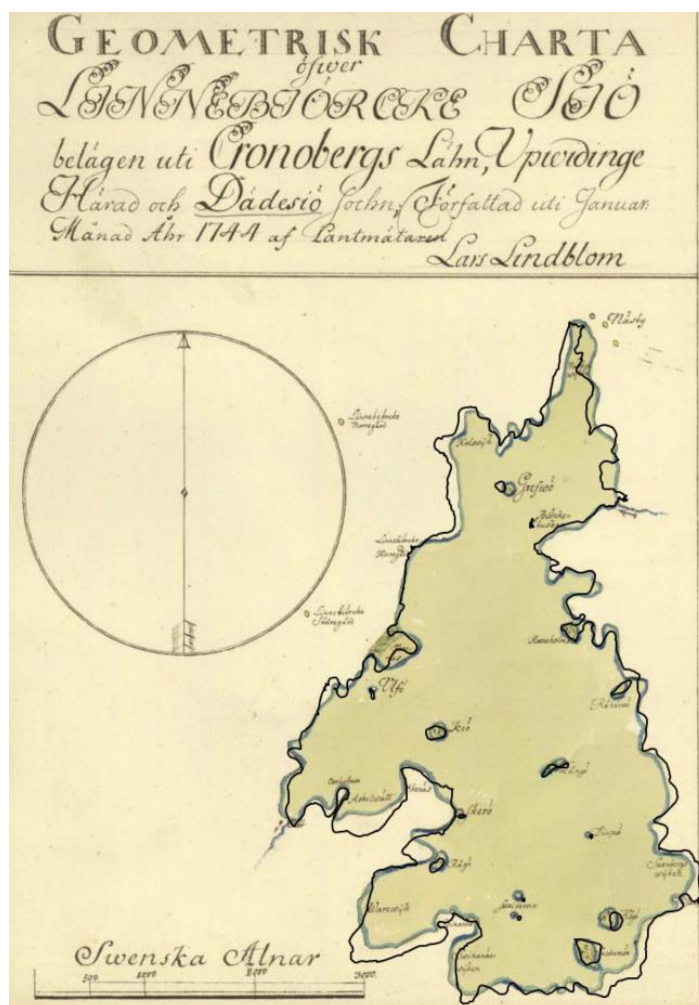

Bild 2. Urklipp ur geometrisk karta från år 1744. Ingen damm är synlig i Linnebjörkesjöns utlopp. Dagens normalvattennivå har passats in i kartan (svart linje) (Lantmäteriet, 2024).

Ansökta åtgärder behövs för att återställa naturlika avbördningsförhållanden i sjön. Ingen vattenanläggning kommer kvarstå och ingen ny vattenanläggning tillkommer

med ansökta åtgärder. Att återskapa ett naturligt sjöutlopp är en del av utrivningsåtgärden och innebär inte att den nuvarande dammens dämmande funktion ersätts.

Miljöpåverkan

Till ansökan har en miljökonsekvensbeskrivning bifogats med en bedömning av förväntade miljökonsekvenser av utrivningen och ansökta vattenverksamheter.

Områdesbeskrivning

Linnebjörkesjön ligger i den övre delen av Aggaåns vattensystem i den nordöstra delen av Mörrumsåns huvudavrinningsområde (86). Bostorpaån är det huvudsakliga tillflödet och mynnar i sjöns nordöstra del. Linnebjörkesjön avvattnas av Aggaån på sjöns västsida (SMHI, 2023). Aggaån faller cirka 11 meter på de tre kilometrarna från Linnebjörkesjön till Skärsjön och har därmed en medellutning på 0,37 %. Efter Skärsjön byter vattendraget namn till Kårestadån och sedan Skyeån och Aggaån innan den mynnar i sjön Åsnen som i sin tur avvattnas av Mörrumsåns huvudfåra (SMHI, 2023) (Lantmäteriet, 2023).

Hela avrinningsområdet uppströms utloppet av Linnebjörkesjön (SUBID 1454) är 91 km² stort. Avrinningsområdet utgörs till största delen av skogsmark (58 %), myrmark (19 %), urbana miljöer (7 %) samt sjö och vattendrag (5,5 %) (SMHI, 2023).

Aggaåns närområde vid utloppet från Linnebjörkesjön består av svämsediment. Den dominerande jordarten i Linnebjörkesjöns närområde är dock sandig morän. Här finns även områden med kärrtorv, torv och gyttja.

Alternativa lösningar

Alternativet till ansökt åtgärd skulle vara att det naturliga sjöutloppet anläggs på platsen för befintlig betongtröskel. Eftersom det nya utloppet blir omkring 10 centimeter lägre än betongtröskeln innebär detta alternativ att betongtröskeln behöver bilas bort och transporteras till deponi. Enligt avfallshierarkin bör betongavfallet hellre användas för återfyllnad än bortskaffas. Den ansökta åtgärden

innebär att materialet från betongtröskeln ersätter en del naturstensmaterial och bedöms därför vara bättre ur resurshushållningssynpunkt.

Konsekvenser

Hydrologiska och geologiska förhållanden

Åtgärdsförslaget innebär att Linnebjörkesjön kommer fortsätta självregleras utan möjlighet till manuell reglering. Flödet kommer regleras av en naturlig sjötröskel av naturstensmaterial i stället för den betongtröskel som idag reglerar Linnebjörkesjön. De hydrologiska konsekvenserna av föreslagna åtgärder har beräknats med programvaran HEC-RAS. Vattenytan i Linnebjörkesjön har modellerats både med befintlig betongtröskel och med det nya naturlika sjöutloppet. 2010 års flödesförhållanden betraktas som ett högflödesår. Enligt beräkningarna har sjönivån under dessa flödesförhållanden varierat mellan +221,58 och +221,73 med befintlig utloppströskel. Med det nya naturlika sjöutloppet hade dessa flödesförhållanden inneburit en högre sjönivå under i stort sett hela året och varierat mellan +221,58 och +222,1. Bara under en kort period i augusti hade sjönivån beräknats vara ungefär densamma för de båda utloppsalternativen. Skillnaden hade varit som störst under vårfloden och senhösten med omkring 35 centimeter högre sjönivå för det naturlika sjöutloppet jämfört med betongtröskeln.

För att kontrollera eventuell översvämningsrisk har även ett dubbelt femtioårsflöde testats i modellen ($2 \times HQ_{50} = 11,12 \text{ m}^3/\text{s}$). Med befintlig betongtröskel hade ett sådant flöde inneburit en vattenyta på +221,84. Med det naturlika sjöutloppet skulle vattenytan hamna på +222,21. Trots höjningen bedöms inga byggnader eller vägar riskera att bli översvämmade vid ett sådant flöde.

För att kontrollera sjönivåer vid extremt lågflöde testades flödet $0,05 \times MQ$ ($0,042 \text{ m}^3/\text{s}$) i modellen. Med befintlig betongtröskel hade sjöytan hamnat på +221,58. Med det föreslagna naturlika sjöutloppet hade vattenytan vid samma flöde hamnat på +221,52, det vill säga omkring 6 centimeter lägre än med befintlig betongtröskel.

2016 års flödesförhållanden betraktas som ett torrår. Enligt beräkningarna har sjönivån under dessa flödesförhållanden varierat mellan +221,59 och 221,67 med befintlig utloppströskel. Med det nya naturlika sjöutloppet beräknas dessa flödesförhållanden medföra en högre sjönivå från senhöst till försommar. Skillnaden förväntas vara som störst i februari med omkring 25 centimeter högre sjönivå. Under sommar och höst beräknas dock sjönivån bli omkring 5 centimeter lägre med det nya naturlika sjöutloppet. Under året beräknas sjönivån variera mellan +221,54 och +221,91.

2020 års flödesförhållanden betraktas som ett normalår. Enligt beräkningarna har sjönivån under dessa flödesförhållanden varierat mellan +221,59 och +221,71 med befintlig utloppströskel. Det nya naturlika sjöutloppet skulle innebära omkring 15 centimeter högre vattenstånd under vintern jämfört med det befintliga utloppet med de flödesförhållanden som rådde detta år. Störst skulle skillnaden vara under vårflo den med som mest cirka 35 centimeter högre vattenstånd. Under sommar och höst beräknas vattenståndet vara omkring 4-5 centimeter lägre med det nya naturlika utloppet jämfört med befintlig betongtröskel. Under året beräknas sjönivån variera mellan +221,55 och +222,7.

Även flödet i Linnebjörkesjöns utlopp till Aggaån har modellerats för de tre exempelåren, både med befintlig betongtröskel och med det nya naturlika sjöutloppet. Flödesförhållandena vid alla tre exempelår skulle innebära ett stabilare flöde med mindre svängningar med det nya naturlika sjöutloppet jämfört med det befintliga på grund av de vattenhushållande egenskaperna som ett naturlikt utlopp innehar jämfört med en slät betongkonstruktion. Det lägsta beräknade flödet för båda utloppsalternativen inträffar under hösten med 2016 års flödesförhållanden och är omkring 0,07 m³/s.

Sammantaget bedöms resultatet av planerade åtgärders utformning generera en ökad buffrande förmåga av vatten i sjön, detta syns vid simulerade högflödes-situationer då sjön stiger något mer än tidigare. Det planerade utloppets vattenhushållande egenskaper ser till att vattnet i mer sparsam takt lämnar sjön ner i

systemet. Detta ses genom att flödestopparna är mer flacka och utdragna i simuleringarna. Detta leder i realiteten till en mer naturlig flödesvariation och en mer naturlig flödesförändringstakt i nedströmsliggande vattendrag.

Natur- och vattenmiljö

Området kring Linnebjörkesjön domineras av barrskog med ett rikt inslag av våtmarker. Nätprovfiske i Linnebjörkesjön visar på förekomst av abborre, gädda, mört, braxen och sutare. I Kårestadån förekommer abborre, gädda, mört, braxen, öring, lake, signalkräfta och färna. Förekomst av flodkräfta har inte påvisats sedan 1985. Inga fynd av flodpärlmussla eller andra stormusslor har registrerats i artportalen för aktuell del av Aggaån-Kårestadån sedan år 2000. I Artportalen finns bland annat tre fynd av storspov registrerade i Linnebjörkesjöns närområde sedan år 2000.

Vid utförande av föreslagna åtgärder är påverkan till följd av entreprenaden av lokal karaktär inom anläggningsområdet. Störningseffekter i form av tillförsel av sten och grusmaterial, maskinkörning i vattendraget samt grumling medför tillfälliga, lokala, negativa effekter på bottenfauna, makrofyter och strandzoner i området.

Vegetationen i strandområdet vid dammen bedöms förbli relativt opåverkad av åtgärden förutom vid lokala arbetsvägar för maskintransport ned till vattnet. Detta kan innebära att buskar och enstaka träd kommer att behöva röjas bort.

Kortsiktiga negativa konsekvenser bedöms sammantaget som små (liten negativ påverkan) och de är i huvudsak av lokal och temporär karaktär.

Fri vandringsväg för akvatisk fauna öppnas mellan Kårestadån uppströms Strömsborg-Skärsjön-Aggaån-Linnebjörkesjön. Återskapandet av ett naturligt sjöutlopp vid Linnebjörkesjön utgör en del av det arbete som krävs för förbättrad konnektivitet i Mörrumsåns vattensystem som helhet.

Genom föreslagna åtgärder kommer de morfologiska förutsättningarna för

vattenekosystemet att förbättras för Aggaån-Kårestadån och Linnebjörkesjön. Återskapandet av sjöutloppet kommer innebära att naturliga strömvattenområden återskapas som kommer utgöra reproduktions- och uppväxtområden för fisk och bottenfauna. Det kommer även möjliggöra fiskvandring och bidra positivt till sjöns fisksamhälle. Utförda HEC-RAS simuleringar för högflödesår, torrår och normalår påvisar alla högre sjönivåer vid vårflod och senhöst med det naturlika sjöutloppet jämfört med befintlig betongtröskel. Det innebär att låglänta våtmarksområden som finns främst vid Linnebjörkesjöns norra ände samt nära utloppet i högre grad kommer vätas under dessa perioder med ett naturligt sjöutlopp. Dock beräknas sjönivån bli omkring 4-5 centimeter lägre under sommar och höst vid normal- och lågflödesår med ett naturligt sjöutlopp. Om de dikade våtmarkerna restaureras genom att plugga igen diken förbättras våtmarkernas förmåga att behålla vatten från vårfloden och senhösten avsevärt. Sammantaget skulle alltså det naturlika sjöutloppet i Linnebjörkesjön i kombination med restaurering av närliggande våtmarker höja grundvattennivåerna i dessa våtmarker och förhindra att dessa förbuskas. Detta skulle gynna vadarfåglar, som den starkt hotade storspoven som häckar i området, samt andra arter kopplade till våtmarksmiljöer.

Skyddade områden

Vattenkraftverk samt vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål får inte utföras i Mörrumsån med tillhörande käll- och biflöden eftersom vattendraget är skyddat enligt 4 kap. 6 § miljöbalken.

Gällande bestämmelser om vattenreglering för kraftändamål är inte aktuella för denna verksamhet. Ingen reglering kopplad till vattenkraft bedrivs.

Kulturmiljö

Mänsklig aktivitet har pågått i området kring Linnebjörkesjön under lång tid. Många kulturhistoriska lämningar, i form av bland annat fossilåkrar och rösen, finns i området. Själva dammanläggningen har dock ett lågt kulturhistoriskt värde enligt Länsstyrelsen (Länsstyrelsen, 2016).

Inga kända kulturhistoriska lämningar ligger inom verksamhetsområdet eller bedöms påverkas av föreslagna åtgärder. Länsstyrelsen har heller inga invändningar mot åtgärder vid anläggningen ur kulturmiljösynpunkt enligt kulturmiljöinventeringen vid Aggaån/Kårestadån (Länsstyrelsen, 2016).

Potentiellt förorenande områden

I Linnebjörkesjöns närområde finns ett potentiellt förorenat område, Näsby kvarn, vid Bostorpaåns mynning i den nordöstra delen av Linnebjörkesjön. I kvarnbyggnaden har betning av utsäde bedrivits och därav kan kvicksilverföreningar förekomma i byggnaden och dess närområde. Eftersom spill av betningsmedel endast påträffats på själva betningsmaskinen inne i kvarnbyggnaden och inte på väggar, golv, utblås eller ytterväggen har föroreningsnivån i både byggnad och omgivande mark bedömts till riskklass 3, måttlig risk för människors hälsa och miljö (Länsstyrelsen, 2013).

Linnebjörkesjöns yta beräknas till omkring nivån +222,21 vid extrema högflöden (2xHQ50) med det naturlika sjöutloppet, vilket är cirka 35 centimeter högre jämfört med befintlig betongtröskel. Kvarnbyggnaden ligger enligt Lantmäteriets karta på höjden +223 vilket innebär att kvarnbyggnaden inte översvämmas av sjön vid dessa extremflöden. Sammantaget bedöms inte risken för spridning av eventuella kvicksilverföreningar vid Näsby kvarn förvärras av föreslagna åtgärder.

Rekreation och friluftsliv

Större delen av Linnebjörkesjön ingår i Tysta områden-Kårestadån som är ett av fem större tysta områden i Växjö kommun. I dessa stora relativt tysta och orörda områden dominerar oftast upplevelsen av önskvärda naturljud framför störande buller. Denna kvalitet som området erbjuder kommer temporärt påverkas negativt under arbetsfasen av arbetsmaskiner och transporter till och från dammläget.

I norra änden av Linnebjörkesjön ligger Näsby badplats. Det är även rimligt att anta att sjön nyttjas för aktiviteter som exempelvis kanotpaddling, båtliv och fiske.

Alldeles bredvid dammtröskeln går vägen ända fram till sjön där det finns goda möjligheter att sjösätta en båt eller kanot. Fisket i sjön förvaltas av Linnebjörkesjöns Fiskevårdsområdesförening. Näsby badplats kommer påverkas genom att sjönivån beräknas sjunka cirka 4-5 centimeter under sommarmånaderna vid ett torrår och normalår, vilket får till följd att strandlinjen flyttas ut något. Förutsättningarna för fiske, kanot- och båtliv i Linnebjörkesjön kommer påverkas tillfälligt genom att båtar och kanoter inte kommer kunna sjösättas där vägen når sjön vid dammläget under åtgärdsfasen. Långsiktigt bedöms dock föreslagna åtgärder höja värdena för rekreation och friluftsliv. Det naturlika sjöutloppet ger mer vildmarkskänsla och gynnar flora och fauna knutet till strömmande vatten. Därmed finns potential för ett bättre fiske i både Linnebjörkesjön och Aggaån-Kårestadån i framtiden. Det finns även potential för ett rikare fågelliv vilket ger bättre förutsättningar för naturupplevelser som fågelskådning.

Markanvändning och näringsverksamheter

Skogsbruk är den dominerande markanvändningen i närområdet. Jordbruksmark finns främst kring byarna Linnebjörke och Näsby där även den mesta bostadsbebyggelsen i närområdet finns. Linnebjörke gård vid den nordvästra delen av sjön bedriver ägg- och nötköttsproduktion.

Sjöns vattennivå kommer generellt bli 5-15 centimeter högre under större delen av året vid ett högflödesår liknande år 2010 till följd av föreslagen åtgärd. Under vårflod och senhöst förväntas sjönivån bli omkring 35 centimeter högre med 2010 års flödesförhållanden, vilket innebär en sjönivå på omkring +222,1 vid vårflodens flödestopp (HQ50 år 2010). Vid extrema högflöden (2xHQ50) förväntas sjönivån bli närmare 40 centimeter högre med det föreslagna naturlika sjöutloppet jämfört med befintlig betongtröskel, vilket innebär en sjönivå på omkring +222,2. Hur mycket sjöytans utbredning ökar beror på strandens lutning. Detta innebär att låglänta våtmarksområden främst i sjöns norra ände samt skogsmark i sjöns strandzoner temporärt översvämmas i högre utsträckning under vårflod och senhöst med det nya naturlika sjöutloppet. Vid så höga flöden som 2xHQ50 översvämmas en

mindre del jordbruksmark vid Linnebjörke gård. Det finns ingen betydande skillnad i utbredningen av översvämningen med det naturlika sjöutloppet jämfört med befintlig betongtröskel. Däremot översvämmas ett våtmarksområde norr om Linnebjörke gård i klart högre utsträckning med det naturlika sjöutloppet. Eftersom extrema högflöden i huvudsak sker temporärt utanför vegetationssäsongen så bedöms inte areella näringsverksamheter som jord- och skogsbruk påverkas negativt. Ingen bebyggelse eller vägar runt sjön ligger i lägen som kommer påverkas av de beräknade sjönivåerna.

Flöden i ett förändrat klimat

Effekterna av ett förändrat klimat i denna del av Sverige varierar beroende på vilket klimatscenario (RCP4,5 och RCP8,5) som betraktas. Generellt visar framtidsscenarierna för Mörrumsån (Åsnen) på högre vinterflöden eftersom nederbörd i mindre utsträckning förväntas ackumuleras som snö. Tillrinningen under våren förväntas minska till följd av minskad eller utebliven vårflood samt en tidigare start för vegetationsperioden. Likaså förväntas tillrinningen under sommaren minska till följd av ökad avdunstning. Även tillrinningen för hösten förväntas minska till följd av en förlängd vegetationsperiod.

Årsmedeltillrinningen för Mörrumsån (Åsnen) vid klimatscenario RCP4,5 förväntas öka med cirka 5 procentenheter till omkring år 2090 jämfört med referensperioden 1963-1992 för att sedan minska. För klimatscenario RCP8,5 förväntas en liten ökning i årsmedeltillrinning med cirka 3 procentenheter fram till omkring år 2025 för att sedan långsamt minska till strax under årsmedeltillrinningen för referensperioden vid slutet av seklet (SMHI, 2015).

Förutsättningarna att möta framtida högflöden under vintern och kompensera för lågflöden under sommaren genom aktiv reglering kommer inte påverkas av föreslagna åtgärder. Varken befintlig betongtröskel eller det planerade naturlika sjöutloppet kan nyttjas för aktiv reglering. Återskapandet av den naturlika strömmiljön vid Linnebjörkesjöns utlopp kommer istället göra vattenekosystemet mer motståndskraftigt mot påverkan från framtida klimatförändringar. Den trögare

avrinningen kommer motverka att Aggaån torkar ut under varma somrar och den ökade turbulensen i vattnet på grund av mer sten och block i åfåran kommer öka syresättningen av vattnet. Föreslagen lågflödesfåra i utloppet kommer även medföra att ett mer gynnsamt vattendjup bibehålls under perioder av lågflöde. Den förbättrade konnektiviteten möjliggör även för fisk att förflytta sig från ån till sjön vid låg vattenföring.

Strandskydd

Strandskydd råder vid dammen och vattenområdena i dess närhet. För de åtgärder som ska vidtas inom ramen för aktuell ansökan gör sökanden bedömningen att sådan dispens inte krävs då de ansökta åtgärderna endast tillfälligt hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda det aktuella området och livsvillkoren för djur- och växtarter inte väsentligt negativt förändras. Sökanden menar därför att det är uppenbart att åtgärderna inte strider emot strandskyddets syften. Tvärtom kommer livsvillkoren för djur- och växtarter förbättras vilket medför att det sammantaget inte kan sägas vara frågan om dispenspliktiga åtgärder.

Miljökvalitetsnormer

De vattenförekomster som berörs av föreslagna åtgärder är Aggaån: Årydsjön-Linnebjörkesjön (WA68566103) och Linnebjörkesjön (WA61782398). Ingen av vattenförekomsterna uppnår god ekologisk status pga. vandringshinder samt omgrävning och rensning av åfåran. Miljökvalitetsnormen för båda vattenförekomsterna är god ekologisk status till 2033 (VISS, 2022).

De föreslagna åtgärderna möjliggör för fisk och bottenfauna att i högre utsträckning förflytta sig mellan berörda vattenförekomster. Planerade åtgärder innebär därmed en minskad negativ påverkan på kvalitetsfaktorn *Konnektivitet* som idag finns från befintlig betongtröskel.

När naturligt block- och stenmaterial tillförs sjöutloppet förbättras parametern

Specifik flödesenergi. I och med detta tillgängliggörs energi för att skapa naturliga livsmiljöer i vattendraget. Detta medför att kvalitetsfaktorn *Hydrologisk regim* förbättras för denna del av vattenförekomsten. Statusen för kvalitetsfaktorn *Morfologiskt tillstånd* kommer förbättras för sjöutloppet och sträckan som biotopvårdas strax nedströms, eftersom detta vattenområde återfår naturliga strukturer och bottensubstrat. Sammantaget kommer detta bidra till en mer gynnsam livsmiljö för akvatisk fauna och förbättrad ekologisk status i vattenförekomsterna.

En återställning av vattenområdet är i linje med vattenförvaltningens förslag på åtgärder för berörda vattenförekomster, samt de nationellt beslutade miljökvalitetsmålen Levande sjöar och vattendrag, God bebyggd miljö och Ett rikt växt- och djurliv.

Allmänna hänsynregler

Den planerade verksamheten berör på olika sätt flera av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

Bevisbörderegeln och kunskapskravet i miljöbalken (1-2 §§)

Hos sökanden och hos anlita miljökonsult finns nödvändig kunskap som behövs för att genomföra projektet på ett miljöanpassat sätt. Miljösakkunniga ska vara delaktiga i upphandling, planering och genomförande.

Försiktighetsprincipen (3 §)

Hänsyn och försiktighetsåtgärder har föreslagits för att undvika risker i möjligaste mån. Särskilt anpassade fordon med miljöanpassade petroleumprodukter ska användas. Kunskapsnivå för personal ska bibehållas på hög nivå, så att driftstörningar och utsläpp undviks.

Produktvalsprincipen (4 §)

Diesel MK-1 används som drivmedel för de arbetsfordon som finns på arbets-

platserna (grävmaskin och lastbil). Miljöbensin används till handredskap och elverk. Huvudalternativet medför minimalt behov av materialanskaffning, jämfört andra alternativ för att uppnå samma mål.

Hushållnings- och kretsloppsprinciperna (5 §)

Utrivning har bedömts vara det mest kostnadseffektiva sättet att åstadkomma önskad nytta för naturmiljö och friluftsliv. Utrivning innebär minimalt behov av gjutningar, spontningar och andra åtgärder som kräver resurser, samtidigt som nyttan för naturmiljön är maximal. Att betongkonstruktionen fylls över med naturstensmaterial innebär att denna ersätter en del av det naturstensmaterial som åtgår för återställningsarbetet.

Lokaliseringsprincipen (6 §)

Ej aktuell då det handlar om en befintlig dammanläggning.

Skälighetsprincipen (7 §)

Lämpliga skadeförebyggande åtgärder föreslås. Dessa bedöms stå i rimlig proportion kostnadsmässigt till åtgärdernas miljöpåverkan.

Ansvarig för att avhjälpa skada (8 §)

Miljösakkunnig ska övervaka arbeten. Åtgärdsrutiner för detta inarbetas i projektplan och kontrollprogram.

Stoppregeln (9 §)

Åtgärden bedöms inte påverka människors hälsa.

Samråd, skador och ersättningar

Samråd

Sökanden har genomfört ett undersökningssamråd med Länsstyrelsen Kalmar län (förordnade av Länsstyrelsen i Kronobergs län på grund av jäv), Växjö kommun samt övriga fastighetsägare, intresseföreningar och näringsidkare i området. En samrådsredogörelse har bifogats ansökan.

Inkomna yttranden var negativt inställda på grund av att samrått förslag skulle innebära något lägre sjönivåer. Eftersom Länsstyrelsen Kalmar län efter undersökningssamrådet beslutade att utrivningen av dammtröskeln kunde antas medföra en betydande miljöpåverkan initierades även ett avgränsningssamråd med en utökad samråds-krets. Åtgärdsförslaget reviderades något för att tillmötesgå synpunkterna om för låga sjönivåer som inkom i undersökningssamrådet. Länsstyrelsen Kalmar län beslutade 2023-09-14 att miljökonsekvensbeskrivningen skulle innehålla de uppgifter samt ha den omfattning och detaljeringsgrad som framgår av 6 kap. 35-37 §§ miljöbalken (1998:808). Länsstyrelsen Kalmar län beslutade vidare att samråds-ärendet kunde avslutas.

Skador på fiske, bygdeavgift och fiskeavgift

Företaget omfattar fiskefrämjande åtgärder. Skador på fisket uppkommer inte utav ansökta åtgärder. Allmän fiskeavgift och bygdeavgift enligt bestämmelser i SFS 1998:812 ska inte utbetalas.

Planförhållanden

Inga kommunala planer eller program ligger i konflikt med ansökta åtgärder.

Arbets-tid och oförutsedd skada

Arbets-tid 22 kap. 25 § miljöbalken

Med hänsyn till ärendets ringa komplexitet hemställer sökanden om en arbets-tid om 3 år.

Tid för oförutsedd skada

Med hänsyn till företagets ringa komplexitet föreslår sökanden att tiden för oförutsedd skada fastställs till 5 år.

INKOMNA YTTRANDEN OCH SKRIFTVÄXLING I MÅLET SAMT SÖKANDENS BEMÖTANDE

Havs- och vattenmyndigheten, Sveriges geologiska undersökning, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har avstått från att yttra sig.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut har inga synpunkter på ansökan.
Kammarkollegiet och Växjö kommun har inte hörts av.

Länsstyrelsen i Kronobergs län tillstyrker ansökan och framför bl.a. följande.
Sökande har föreslagit en arbetstid på 3 år, vilket är en relativt kort tid när det finns förslag på villkor om att verksamheten endast får utföras vid vissa flöden och under vissa tidsperioder. Om sökande bedömer att 3 år är tillräckligt tillstyrker länsstyrelsen föreslagen arbetstid men har inga invändningar mot en något längre arbetstid (dock max 5 år) än den som sökande har föreslagit. Länsstyrelsen har inga synpunkter på föreslagen tid för oförutsedd skada.

Länsstyrelsen är positiv till åtgärder som förbättrar konnektivitet och helt eller delvis återskapar naturliknande hydrologi för sjöar och vattendrag. Sökta åtgärder innebär störningar på natur- och vattenmiljön under rivnings- och anläggningsarbetet. Efter genomförd åtgärd kommer vattennivån i sjön att variera mer än vad den gör idag. De förändrade vattennivåerna kommer främst att påverka enskilda intressen runt sjön.

Länsstyrelsen uppfattar sökande som att det är det nya naturlika sjöutloppet som kommer att bestämma nivån i sjön och inte den tidigare dammen. Utformningen av sjöutloppet och biotopvården nedströms detta medför att avrinningen ur sjön sker långsammare vilket vid högflödessituationer skapar högre vattennivåer än idag. Samtidigt blir det nya utloppet lägre vilket medför att lägsta lågvattennivå blir lägre än vad den är idag.

Sökande har jämfört kartunderlag över Linnebjörkesjöns utbredning vid medelvattenstånd före och efter uppförande av dammen vid sjöns utlopp. Givet att de äldre kartorna visar medelvattenstånd så instämmer Länsstyrelsen i sökandes bedömning att sjön har en liknande utbredning före och efter nuvarande dämning. Hur vattennivån i sjön har varierat naturligt saknas det uppgifter om. Länsstyrelsen bedömer att Sökandes föreslagna utformning av ny naturlig sjötröskel i vart fall inte skapar en högre medelvattennivå än vad det har varit naturligt.

I Aggaån/Kårestadsån finns vårlekande fiskarter som det är nödvändigt att ta hänsyn till vid arbeten i vatten som till exempel kan medföra grumling. Länsstyrelsen anser därför att det inte är lämpligt att utföra arbeten i vatten under perioden 1 mars-15 juli.

För att det ska vara möjligt att utföra åtgärderna med så liten störning som möjligt på vattenlevande organismer så behöver arbetena ske vid låg- eller medelvattenföring. Om det vid åtgärdsgenomförandet uppstår ett oväntat högflöde så behöver arbetet i så fall avbrytas.

I vissa fall kan upprepade störningar, från till exempel grumling, vara mer skadligt för vattenlevande organismer än om det sker inom en sammanhållen tidsperiod. Det kan därför finnas skäl att till exempel göra klart ett arbetsmoment även vid flöden som överstiger medelvattenföring. Tillsynsmyndigheten bör därför få möjlighet att medge arbeten vid högre vattenföringar under en kortare tidsperiod.

Sökande föreslår i villkor 3 att arbeten i vatten ska utföras i samråd med sakkunnig inom fiskevårdsfrågor. Det framgår inte vad det kan handla om för frågor som ska samrådas. Gäller det till exempel detaljutformning av biotopvård eller kanske val av sten-och grusfraktioner? Det framgår inte vem som avgör att någon är sakkunnig eller vilket mandat denna person har om det uppstår oenighet kring det som ska samrådas. Länsstyrelsen avstyrker därför sökandes utformning av detta villkor.

Länsstyrelsen anser att ansökan är något otydlig kring utformningen av det naturlika sjöutloppet samt biotopvården nedströms sjöutloppet. Det är svårt att i detalj beskriva detta i en ansökan och det bör finnas utrymme till vissa justeringar i samband med att arbetet utförs. Detta kan lösas genom att detaljutformningen samråds mellan sökande och tillsynsmyndigheten.

Om det i ett tillstånd anges att en åtgärd ska utföras i samråd med tillsynsmyndigheten måste detta förenas med en delegation till tillsynsmyndigheten. I annat fall blir ett sådant villkor verkningslöst då tillsynsmyndigheten kommer att sakna

verktyg för att ställa några krav, jmf Mark- och miljööverdomstolens dom meddelad den 14 december 2016, M 1344-16. Länsstyrelsen yrkar att förslag till villkor 3 ska förenas med en delegation till tillsynsmyndigheten att föreskriva de ytterligare villkor som kan behövas.

Angående villkor 5 framför länsstyrelsen att om ett samråd kring kontrollprogram ska vara meningsfullt så behöver det ske i god tid innan planerade arbeten påbörjas. Kontrollprogrammet ska även omfatta både åtgärdsgenomförande och besiktning av åtgärderna. Det är även viktigt att det framgår hur kontroll ska ske för att säkerställa att villkoren i tillståndet efterlevs.

Länsstyrelsen förslår ett nytt villkor om upplag då det i samband med arbetena kommer uppstå schaktmassor och annat material. Det kommer sannolikt att finnas ett behov av att mellanlagra dessa i anslutning till arbetsområdet. Hanteringen av schaktmassor och annat material behöver ske på ett ordnat sätt. Länsstyrelsen anser att tillfälliga upplag inte ska få ske inom 10 meter från vattenområdet. Vidare ska upplag ske inom en markerad yta. Platsen för upplag ska återställas i samband med att arbetet avslutas.

Länsstyrelsen förslår villkor om besiktning då erosion och sättningar skulle kunna ändra hur stor påverkan som åtgärden får på omgivningen. Det är därför viktigt att göra uppföljning av åtgärden och vid behov rätta till det som ändrats. Då det är höga flöden som främst orsakar erosion och flytt av material bör kontrollen ske efter vår- och höstflod. Länsstyrelsen anser att det är lämpligt att kontroll sker fram till utgången av tiden för oförutsedd skada.

Länsstyrelsen upplyser om att det är Länsstyrelsen i Kronobergs län som är tillsynsmyndighet. Länsstyrelsen Kalmar län har enbart förordnats att handlägga aktuellt ärende.

Sökande har anfört bl.a. följande med anledning av länsstyrelsens yttrande.

Länsstyrelsen har i målet inkommit med ett yttrande som i och för sig anger att myndigheten tillstyrker ansökan men samtidigt anser länsstyrelsen att vissa av Sökanden föreslagna villkor behöver justeras eller måste ytterligare villkor föreskrivas.

Länsstyrelsens villkorsförslag 2 bestrids då det föreslagna villkoret medför så pass stora begränsningar i möjligheten att kunna utföra de planerade åtgärderna att svårigheter i utförandet riskerar att uppstå. Sökandens sedan tidigare föreslagna villkor är enligt Sökanden tillräckligt för att kunna hantera frågeställningen.

Villkorsförslag 3 och yrkande om delegation till tillsynsmyndigheten bestrids då det av Sökande föreslagna villkoret på ett bättre sätt adresserar aktuell frågeställning och dels i att det inte kan anses vara möjligt att delegera den slutliga utformningen av sjöutloppet till länsstyrelsen. Detta då det inte är frågan om en frågeställning som är av mindre omfattning på det sätt som krävs i enlighet med 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken.

Villkorsförslag 5 medges delvis då den första meningen i villkoret kan accepteras men resterande del av villkoret bestrids då föreslagna formuleringarna är onödigt betungande på ett sätt som kommer att leda till svårigheter att genomföra de åtgärder som omfattas av ansökan.

Villkorsförslag om upplag av massor medges.

Villkorsförslag om besiktning bestrids då föreslagna villkoret är för omfattande och onödigt betungande. Sökanden anser i grunden att de villkor som föreslagits sedan tidigare i målet är tillräckliga för att adressera frågan om åtgärdernas utförande. Skulle domstolen vara av uppfattningen att det krävs ytterligare villkor så föreslår Sökanden ett villkor som anges under Yrkande och inställning.

Mörrumsåns vattenråd framför bl.a. följande.

Vattenrådet instämmer i att åtgärderna kommer leda till bättre förutsättningar att följa miljökvalitetsnormerna i vattenförekomsterna (sjö och nedströmsliggande vattendrag). Genom att täcka/fylla tidigare betongutskov och fiskväg med naturmaterial bibehåller anläggningarna en viss reglerande funktion av sjön men sjönivåer kommer regleras av den föreslagna utloppssträckan. Utloppet kommer konstrueras på så vis att det är detta utlopp som reglerar på ett naturligt vis sjöns nivå genom dess utloppströskel. Denna nya "naturliga reglering" beräknas utgöra ett trögare vattensystem vilket innebär bättre vattenhushållning och därmed möjliggör vatten nedströms Linnebjörkesjön under sensommarperiod eller torra perioder på året. Det innebär att vattenhushållningen kommer vara mer klimatanpassad vilket är en förbättring mot nuvarande förhållande. Det anlagda naturliga utloppet möjliggör för vattenanknutna arter att röra sig fritt i systemet.

Det ansökta förfarandet kommer medföra en förhöjning av vattenståndet i sjön under vår med cirka 35 cm. Att skapa översvämningssytor gynnar vårlekande fiskarter, t.ex. gädda, som är en viktig regulator i ekosystemet, och är en viktig del i att skapa naturlighet i ekosystemet i sjön. Det skapar även förbättrade möjligheter för strandflora såsom kortskottsväxter i vatten genom att den nya vattenregimen (samt i viss mån is-skrap) kan blottlägga stränder vilket är en viktig miljö i strandkanten på sjöar. Vattenrådet bedömer att föreslagna åtgärder innebär en förbättring av nuvarande förhållande och bidrar väsentligt till att följa miljökvalitetsnormerna för vattenmiljön. Vattenrådet har inga andra synpunkter gällande vattenmiljön, men har inte bedömt eventuellt andra intressen såsom eventuellt blötlagd mark utmed sjön.

Sökande har anfört med anledning av Vattenrådets yttrande att det anger en inställning som är att ansökan tillstyrks.

Linnebjörkesjöns Fiskevårdsområdesförening, Näsby Byalags samfällighetsförening, Naturskyddsföreningens i Växjö och Dädesjö hembygdsförening framför bl.a. följande.

Utgångspunkten för utformningen av dammbyggnaden som fastslogs i vattendom DVA 54/95, Mål nr VA 5/95, daterad 1995-10-27, var att konstruktionen skulle vara självreglerande, inte kräva fortlöpande tillsyn, medge fri vandringsväg för fiskar och andra vattenlevande organismer samt vara av sådan beskaffenhet att den skulle tåla framtida förutsebara extremflöden (Q50, Q100) utan att kräva vidare åtgärder inom överskådlig framtid.

Enligt ovanstående vattendom ålades Assi Domän att "uppföra en dammbyggnad i betong med en flödesöppning på 6 m. I öppningens mitt förläggs tröskeln på höjden 221,44 m med en meter bredd. Härefter förläggs tröskeln i jämn lutning upp till höjden 221,75 m vid öppningens ytterkanter där dammkrönet är förlagt på höjden 222,00 m. Mintappningsrör med diameter 10 cm på nivån 221,20 m. Detta utförande har från det utfördes resulterat i en stabil vattennivå i Linnebjörkesjön och det har under dessa år aldrig resulterat i torrläggning av Aggaåns åfåra.

I domen står under avsnittet "Villkor för tillståndet", under punkten 3: "Sökanden skall där rörutloppet för minvattentappning mynnar på nedströmssidan utplacera sten så att en sluttande stensättning erhålles från nivån 221,44 m invid dammkrönet och nivån 220,20 m vid dammkonstruktionens längst nedströms belägna del. Detaljutformning skall ske i samråd med länsstyrelsen i Kronobergs län".

Det måste ses som ett gravt förbiseende av tillsynsmyndigheten Länsstyrelsen i Kronobergs län att de har besiktigt och godkänt Assi Domäns utförande utan att villkoren enligt punkt 3 ovan är uppfyllda. Länsstyrelsens tillsynsenhet har 2006 påpekat bristerna i utförandet och därefter 2007 dessutom godkänt ett utförande som väsentligt avviker från vad som föreskrivs i vattendomen, i form av nuvarande konstruktion med omlöp och dammlucka som kräver en fortlöpande tillsyn för att fungera.

Ett utförande i enlighet med vattendom (DVA 54/95, Mål nr VA 5/95, daterad 1995-10-27) skall fullföljas och göras klart innan några andra experimentella

lösningar genomförs för att säkerställa att den vattenhushållning som den nuvarande utformningen innebär, skall bibehållas samt att vi inte skall förorsaka total torrläggning av Aggaån och Kårestadån, vid torrsomrar i likhet med 2018, 2022 och försommaren 2023.

Det i ansökan redovisade utförandet kommer mot bakgrund av ovan redovisade års vattennivåer att resultera i regelbundna torrläggningar av Aggaån och Kårestadån vilket med stor sannolikhet kommer att få förödande konsekvenser för djurlivet i dessa delar av vattensystemet, eftersom mintappningsmöjligheten på nivå 221,20 saknas. Inte ens under sommaren 2018 nådde Linnebjörkesjöns nivå ned till mintappningsrörets överkant vilket innebar att vi hade flöde hela sommaren.

Det föreslagna utförandet skulle kräva en fortlöpande tillsyn för att säkerställa att erosionsskador i samband med häftiga flöden eller isskjutningar inte resulterar i förändrade flödesförhållanden med sjösänkning som följd. I det redovisade underlaget är avsnitt 4 pkt 2 tröskelnivåer ej korrekta, i avsnitt 5 anges utloppets bredd till 8 m i topp och 1,5 m i botten som ligger 10 cm lägre än nuvarande tröskels botten. Detta kommer att innebära en icke oväsentlig utökad avbördningsförmåga jämfört med nuvarande damm. Detta kommer med stor sannolikhet att innebära torrläggningsperioder av Aggaån och Kårestadån. Det kommer även att innebära en sjösänkning under stora delar av året. De i avsnitt 9 redovisade nivåerna i figur 9.1 är ej trovärdiga. Det förefaller snarast som man har blandat ihop flöde respektive nivå. Enligt Vattendom och tidigare kartor heter ån nedströms Linnebjörkesjön Aggaån.

Föreningarna har bifogat skisser på hur de anser att uppfyllandet av vattendomens villkor punkt 3 bör tillgodoses och föreslår att åtgärderna för att tillgodose möjligheterna för "fri vandring av fiskar och andra vattendjur mellan sjö och vattendraget" ska uppfyllas. Man framför även att under förutsättning att Sveaskog gör klart utförandet i enlighet med vattendomen DVA 54/95, mål nr VA 5/95, daterad 1995-10-27, så är Linnebjörkesjöns fiskevårdsområdesförening beredda att diskutera övertagande av ansvaret för de pågående vattenverksamheterna.

Sökanden har anfört bl.a. följande med anledning av föreningarnas yttrande.

Enligt beräkningarna som redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen (bilaga B till ansökan) så blir Linnebjörkesjöns nivåer generellt högre med föreslagen åtgärd.

Under sommar och höst vid normalflödesår och torrår förväntas dock sjönivån bli omkring 4-5 centimeter lägre efter åtgärd jämfört med nuvarande förhållanden.

Enligt beräkningarna förorsakar inte åtgärden regelbundna torrläggningar av Aggaån och Kårestadån. Flödena under sommar och höst vid normalflödesår och torrår beräknas inte förändras med föreslagen åtgärd. Snarare förväntas perioden med lågflöde reduceras något under försommaren vid ett torrår vilket visas i figur 11.7 i miljökonsekvensbeskrivningen. Eftersom det inte sker någon reglering av Linnebjörkesjön vare sig idag eller med föreslagen åtgärd så kommer inte flödet ut ur sjön vid lägre flöden förändras i och med åtgärden. Skillnaden blir att det nya utloppet inte kommer klara av att avbörda lika mycket vid högre flöden vilket resulterar i högre sjönivåer vid högre flöden efter åtgärd jämfört med dagsläget. De flödesförändringar som blir i Aggaån och Kårestadån efter åtgärd är att flödestopparna kommer reduceras.

Sökanden önskar vidare klargöra att den nu aktuella ansökan omfattar yrkande om utrivning i syfte att avsluta vattenverksamheten som dagens betongutskov utgör.

Ska betongutskovets och mintappningsrörets avbördande funktion behållas kommer vattenverksamhet att fortgå vilket Sökanden inte har något intresse av. Den part som önskar fortsätta den pågående vattenverksamheten har att överta den aktuella anläggningen men någon part som önskar detta har hittills inte funnits.

DOMSKÄL

Målets handläggning

Mark- och miljödomstolen har bedömt att målet är av en sådan beskaffenhet att det enligt 22 kap. 16 § andra stycket miljöbalken kan avgöras utan huvudförhandling. I kungörelsen av ansökan har det framgått att målet kan komma att avgöras på handlingarna och ingen part har begärt att huvudförhandling ska hållas.

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen har beslutat att ansökt verksamhet kan medföra betydande miljöpåverkan. Mark- och miljödomstolen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. 35-37 §§ miljöbalken och att den utgör ett tillräckligt underlag för att göra en samlad bedömning av den planerade verksamhetens inverkan på miljön, människors hälsa och hushållningen med naturresurser samt att miljöbedömningen därmed kan slutföras.

Rådighet

För att få utföra en vattenverksamhet ska sökanden enligt 2 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet ha rådighet över vattnet inom det område där verksamheten ska bedrivas. Den nu tillståndsgivna verksamheten kommer att utföras på fastigheter som ägs av sökanden. Sökanden har därmed den rådighet som erfordras.

Tillåtlighet

Tillstånd till utrivning av dammen

Enligt 11 kap. 19 § miljöbalken ska tillstånd enligt miljöbalken alltid lämnas till utrivning av en vattenanläggning i ytvatten, om inte förordnande meddelas enligt 20 § samma kapitel. Enligt sistnämnda bestämmelse får domstolen istället för att lämna tillstånd till utrivning, på begäran av ägaren av en fastighet som skulle skadas av utrivningen eller av staten, en kommun eller ett vattenförbund, förordna att skyldigheten att underhålla anläggningen och fullgöra övriga skyldigheter som ligger på anläggningens ägare ska övergå på sådant subjekt. Förordnande får inte meddelas, om det kan antas att fastighetsägaren inte kan fullgöra skyldigheterna eller om det med hänsyn till den sökande eller till allmänna intressen anses mera angeläget att anläggningen rivs ut.

Linnebjörkesjöns Fiskevårdsområdesförening, Näsby Byalags samfällighetsförening, Naturskyddsföreningen i Växjö och Dädesjö hembygdsförening har uttryckt att utförande i enlighet med vattendom (DVA 54/95, Mål nr VA 5/95, daterad 1995-10-27) ska fullföljas och göras klart innan några andra experimentella

lösningar genomförs för att säkerställa att den vattenhushållning som den nuvarande utformningen innebär skall bibehållas. Fiskevårdsområdesföreningen har även framfört att i det fall Sveaskog gör klart utförandet i enlighet med befintlig vattendom så är föreningen beredd att diskutera övertagande av ansvaret för de pågående vattenverksamheterna.

Mark- och miljödomstolen bedömer att vad fiskevårdsområdesföreningen framfört inte innebär en begäran om att de ska förordnas att överta skyldigheten att underhålla den aktuella anläggningen. Inte heller har någon av de i 11 kap. 20 § miljöbalken angivna fysiska eller juridiska personerna begärt att nämnda skyldigheter ska överflyttas på sådant sätt. Det är således inte aktuellt för mark- och miljödomstolen att meddela något sådant förordnande. Mark- och miljödomstolen kan bara pröva det som sökanden yrkat. Det förslag som föreningarna lämnat angående uppfyllande av tidigare tillstånd ligger därmed utanför domstolens prövning.

Ansökt utrivning av dammen vid Linnebjörkesjöns utlopp bedömer domstolen som en del i att Linnebjörkesjön och nedströms vattendrag återgår till naturlika avbördningsförhållanden i sjön. Ingen vattenanläggning kommer att kvarstå och ingen ny vattenanläggning tillkommer med ansökta åtgärder. Att återskapa ett naturligt sjöutlopp bedöms utgöra en del av utrivningsåtgärden och innebär inte att den nuvarande dammens dämmande funktion ersätts. Vid en jämförelse med äldre kartunderlag är Linnebjörkesjöns utbredning liknande före och efter nuvarande dämning och den naturlika sjötröskeln kommer inte skapa en högre medelvattennivå än som varit naturlig.

Enligt 11 kap. 19 § miljöbalken ska, enligt huvudregeln, tillstånd alltid lämnas till utrivning av en vattenanläggning i ytvatten. Yrkandena omfattar även tillstånd till biotopvårdande åtgärder i vattendraget. Något hinder enligt miljöbalken mot att lämna sökt tillstånd till utrivningen har inte framkommit.

Tillstånd till vattenverksamhet

Återställningsåtgärderna att igenlägga tröskelutskovets läge och befintlig faunapassage samt anlägga ett naturligt utlopp och biotopvårda del av ån kommer att leda till bättre förutsättningar för vattenanknutna arter som kommer kunna att röra sig fritt i systemet och ett trögare vattensystem vilket innebär bättre och mer klimatanpassad vattenhushållning. Något hinder enligt miljöbalken mot att lämna tillstånd till ansökta åtgärder har inte framkommit.

Allmänna hänsynsregler, hushållningsbestämmelser och planer

Mark- och miljödomstolen konstaterar att det inte föreligger något hinder mot att meddela tillstånd till utrivning med hänsyn till de bestämmelser som domstolen har att beakta avseende de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. och hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken. Ansökt utrivning och vattenverksamhet är inte i strid med kommunala planer eller program.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Domstolen bedömer att den ansökta utrivningen och vattenverksamheten förbättrar kvalitetsfaktorerna konnektivitet, hydrologisk regim och morfologiskt tillstånd och bidrar till att miljökvalitetsnormerna i vattenförekomsterna Årydsjön-Linnebjörkesjön (WA68566103) och Linnebjörkesjön (WA61782398) kan följas. Den ansökta verksamheten är därmed tillåtlig enligt 5 kap. 4 § miljöbalken.

Strandskydd

Sökt verksamhet ligger inom strandskyddsområde. Mark- och miljödomstolen gör i likhet med sökanden bedömningen att sökt verksamhet inte påverkar strandskyddets syfte. Det innebär att hinder enligt strandskyddsbestämmelserna inte föreligger.

Påverkan på allmänna och enskilda intressen

Vid utrivnings- och anläggningsarbeten uppkommer tillfälliga störningar i vatten- och naturmiljön. Med de av domstolen beslutade villkoren bedöms de skadeförebyggande åtgärderna minimera påverkan.

Ansökta åtgärder innebär att Linnebjörkesjön kommer fortsätta självregleras av en naturlig sjötröskel till en medelvattennivå som överensstämmer med den naturliga. Det har inte framkommit något i målet som ger anledning att frånga den av sökanden gjorda bedömningen att den ansökta verksamheten inte kommer orsaka torrläggningar av nedströms liggande Aggaån och Kårestadån. De flödesförändringar som blir i Aggaån och Kårestadån är att flödestopparna kommer reduceras. Ansökta åtgärder bedöms ge en ökad buffrande förmåga av vatten i sjön och en vattenhushållning i vattensystemet. Fri vandringsväg för akvatisk fauna öppnas mellan Linnebjörkesjön och nedströms liggande vattendrag och är en del av förbättrad konnektivitet i Mörrumsåns vattensystem.

Åtgärderna bedöms inte påverka några historiska kulturmiljölämningar, potentiellt förorenande områden eller skyddade områden. Tillfällig påverkan på möjligheter till rekreation och friluftsliv kommer finnas vid arbetsområdet och under anläggnings-tiden.

I övrigt har det inte framkommit i målet att den ansökta verksamheten med beslutade villkor skulle medföra en sådan påverkan på andra enskilda och allmänna intressen att verksamheten inte skulle vara tillåtlig.

Sammanfattande bedömning av tillåtlighet

Mark- och miljödomstolen bedömer således mot denna bakgrund att verksamheten är tillåtlig och att tillstånd till utrivning och vattenverksamhet kan beviljas.

Villkor

Enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken är det verksamhetsutövarens skyldighet att vidta de försiktighetsmått som krävs för att ingen olägenhet ska uppstå för människors hälsa och miljön, dock med den förutsättningen att det inte kan anses orimligt att uppfylla dessa krav.

Mark- och miljödomstolen bedömer att utöver de villkor som sökande har föreslagit för verksamheten behövs även preciserade villkor avseende vilken period då arbeten

i vatten kan utföras, sakkunnig och samråd med tillsynsmyndigheten vid slutlig utformning av sjöutloppet och biotopvården samt besiktning.

Mark- och miljödomstolens bedömning är att vid arbete i vatten ska hänsyn tas till grumlingsrisker som kan störa vårlekande fiskarter och preciserar att perioden 1 mars-1 juli är en tillräcklig period för när utrivning och ansökt vattenverksamhet inte utföras. Enligt ansökan beräknas entreprenadarbetet ta cirka två veckor och diagram över flödesvariationen i Linnebjörkesjöns utlopp visar på tillräckliga perioder med låg- och medelvattenföring för utförandet av arbetet. Möjlighet finns även att tillsynsmyndigheten medger slutförande av arbete vid högre vattenföringar.

När det gäller utformningen av det naturlika sjöutloppet och biotopvården är sökande bunden av villkor 1, vad man uppgett i ansökan och den tekniska beskrivningen samt ritningsbilagor. Enligt sökandes miljökonsekvensbeskrivning ska miljösjakkunnig vara delaktig i upphandling, planering och genomförande. Slutlig utformning av naturlikt sjöutlopp och biotopvård ska ske efter samråd med tillsynsmyndigheten. Vid behov kan tillsynsmyndigheten inom ramen för villkor 3 besluta om eventuella mindre justeringar av utformningen och biotopvård. Domstolen bedömer att det inte finns hinder att delegera dessa frågor till tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen och föreningar har framfört en oro för att eventuell erosion och sättningar skulle kunna ändra den påverkan ansökta åtgärder kommer att få på Linnebjörkesjön och vattenflöden vid utloppet, framför allt vid höga flöden. Domstolen bedömer att en uppföljning av genomförda åtgärder efter vår- och höstflod och vid behov åtgärder är en lämplig kontroll och föreskriver villkor för besiktning tills utgången för oförutsedd skada.

Kontrollprogram

Utrivning och ansökt vattenverksamhet ska kontrolleras och ett kontrollprogram ska upprättas efter samråd med tillsynsmyndigheten senast två månader innan några

arbeten påbörjas. Av kontrollprogrammet ska det framgå metoder, mätfrekvens och kompetens för att säkerställa efterlevnaden av villkoren.

Arbetstid

Mark- och miljödomstolen bedömer i enlighet med sökandes yrkande att arbetstiden kan bestämmas till tre år.

Oförutsedd skada

Med beaktande av att eventuell skada kan uppstå i nära anslutning till utrivning och anläggningsarbeten ska tiden för oförutsedd skada bestämmas till fem år räknat från arbetstiden utgång.

Ersättning för skador

Några ersättningsgilla skador har inte bedömts uppkomma till följd av den tillståndsgivna utrivningen och vattenverksamheterna. Några yrkande om ersättning för skador till följd av de tillståndsgivna åtgärderna har inte heller inkommit. Skador som eventuellt ändå kan uppkomma får därmed hanteras inom ramen för oförutsedd skada.

Prövningsavgift

Mark- och miljödomstolen finner inte skäl att ändra den tidigare bestämda prövningsavgiften.

Övrigt

Övriga framställda yrkanden ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 4 (MMD-01)

Överklagande senast den 13 mars 2025.

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Martin Linder, ordförande, de tekniska råden Katrin Herrlin Sjöberg och Catharina Ogenblad samt den särskilda ledamoten Anders Eklöv.

ANM.

Höjdsystem:
Ekvidistans höjdkurvor:

RH2000
1 m

Linnebjörkesjön Ansökan

Linnebjörkesjön, Växjö kommun
Översiktplan planerad åtgärd
Sveaskog förvaltnings AB

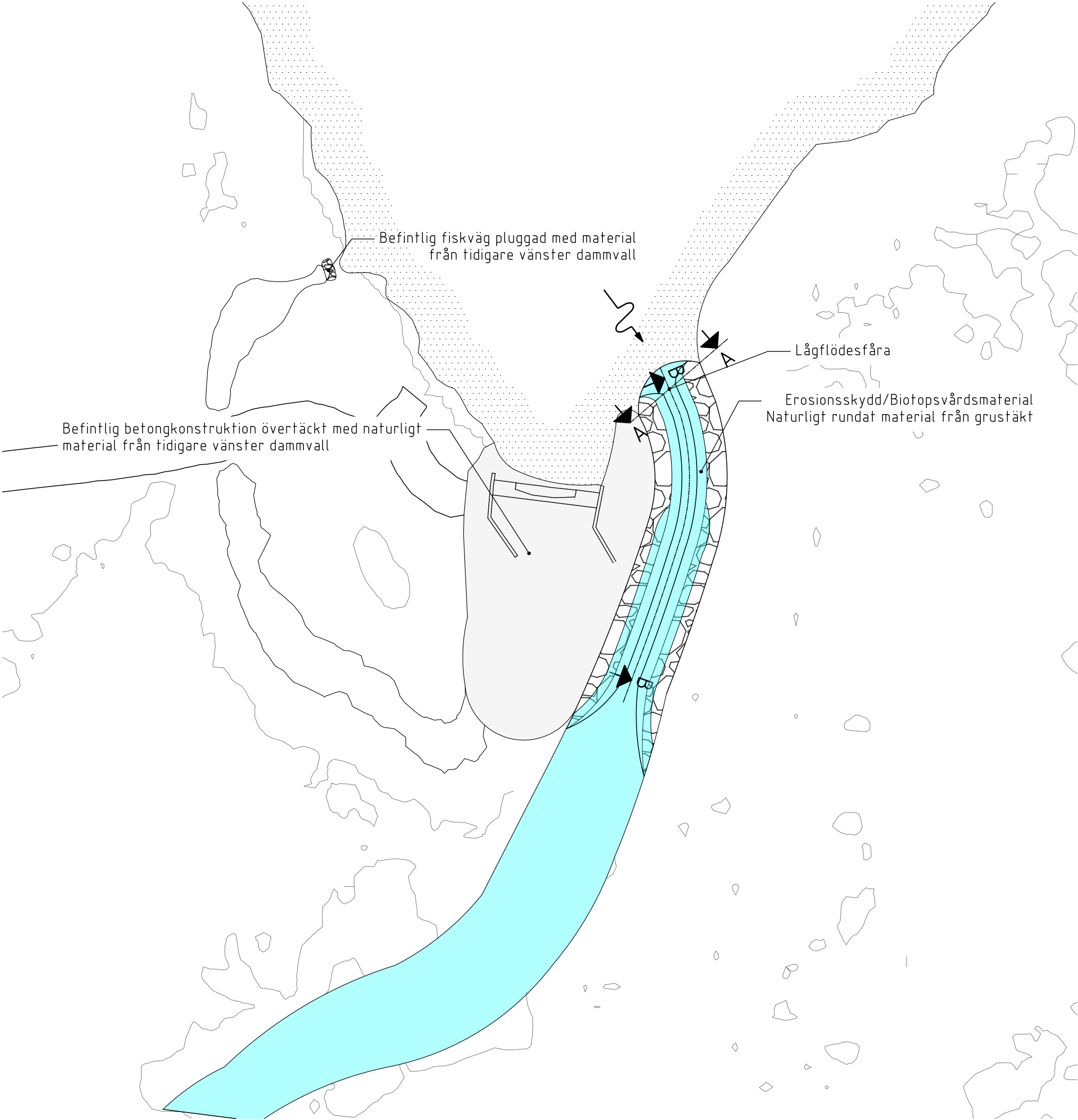
BILAGA A3

EF; PL

2023-11-05

VÄXJÖ TINGSRÄTT
4:7

INKOM: 2023-11-20
MÅLNR: M 5932-23
AKTBIL: 5

PLAN

SKALA 1:400 20 m

ANM.

Höjdsystem:

RH2000

VÄXJÖ TINGSRÄTT
4:7

INKOM: 2023-11-20
MÅLNR: M 5932-23
AKTBIL: 6

VATTENBYGGNAD

Linnebjörkesjön Ansökan

BILAGA A4

EF; PL

2023-11-05

SEKTION A - A

SKALA 1:50

3E

800

MHQ	3,24 m ³ /s	+222.00
MQ	0,83 m ³ /s	+221.75
MLQ	0,08 m ³ /s	+221.55

221.48 Botten

7-13

1500

c:\users\esafa\vattenbyggnad i sverige ab\vattenbyggnad projektplats - documents\linnebjörkesjön utrivning av överfallsdamm 308\05 arbetsmaterial\02 cad\230511_linnebjorkesjon_atgard_rev_99tm_rh2000

ANM.

Höjdsystem:

RH2000

VÄXJÖ TINGSRÄTT
4:7

INKOM: 2023-11-20
MÅLNR: M 5932-23
AKTBIL: 7

VATTENBYGGNAD

i Sverige AB

Linnebjörkesjön Ansökan

Linnebjörkesjön, Växjö kommun
Profil planerad åtgärd
Sveaskog förvaltnings AB

BILAGA A5

EF; PL

2023-11-05

SEKTION B - B

SKALA 1:50

3 m

± 221.59 ÖVY (MLQ)

+221.48 TRÖSKEL

± 221.20 NVY (MLQ)

LUTNING: 1.6%

20000

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.